

Premis Extraordinaris de Batxillerat. Convocatòria 2019-2020

Les proves es divideixen en **tres exercicis**:

- **Primer exercici (1 hora i 30 minuts): comentari crític d'un tema general.**
- **Segon exercici (1 hora i 15 minuts): redacció en llengua estrangera.**
- **Tercer exercici (1 hora i 30 minuts): matèria de modalitat.**

Comentari crític

Etiqueta identificadora de l'alumne/a	Qualificació
--	---------------------

Instruccions

La prova consisteix a redactar dos textos. **El primer, en llengua catalana** i d'una extensió màxima de 500 paraules, és un comentari crític que ha de donar una resposta argumentada a la qüestió plantejada a l'enunciat, fent servir, com a mínim, tres dels documents de suport. **El segon text, en llengua castellana** i d'una extensió màxima de 100 paraules, és un *abstract* o resum.

Al món acadèmic, *l'abstract* és un text independent que conté un breu resum del comentari. Serveix per presentar-ne breument els continguts i s'escriu un cop finalitzat el comentari, tot i que gràficament el precedeix. Per redactar-lo bàsicament cal respondre a les preguntes que un lector es podria fer abans de llegir el vostre comentari: de què tracta, quina posició s'hi ha adoptat, quins arguments s'hi han donat i a quines conclusions s'hi ha arribat.

Es restarà la puntuació corresponent a l'expressió escrita (10 punts), si es redacta una part o les dues parts de què consta la prova en una llengua diferent a la que s'indica en les instruccions.

Ambdós textos s'han de respondre en aquest quadernet. Si necessiteu fulls per fer esborranys, el tribunal us en proporcionarà, i caldrà lliurar-los juntament amb el quadernet.

Criteris generals d'avaluació

Amb relació al contingut (fins a 10 punts):

- Comprendre el tema que es proposa desenvolupar i els documents de suport.
- Interrelacionar els documents i integrar-los en una tesi pròpia.
- Demostrar coherència i raonament crític en els arguments.
- Incorporar contraarguments o punts de vista diferents per reforçar la pròpia tesi.
- Aportar idees complexes i matisades.
- Reflectir els coneixements adquirits al batxillerat i els sabers que dona la pròpia cultura i experiència.
- Demostrar capacitat de síntesi i concisió.

Amb relació a l'expressió escrita (fins a 10 punts):

- Redactar amb adequació al registre.
- Estructurar el text de manera ordenada.
- Connectar els paràgrafs i les idees de manera adequada al propòsit.
- Utilitzar construccions sintàctiques clares, correctes i entenedores.
- Emprar un lèxic ric i adequat al tema i a la intenció.
- Mostrar correcció ortogràfica i de presentació.

Enunciat [20 punts]

El transhumanisme defensa, en essència, la millora artificial de la nostra espècie mitjançant les noves tecnologies. La idea d'un "millorament" sembla clar, en principi, que és positiva, però a hores d'ara des d'àmbits diversos de la cultura i la ciència es qüestiona aquesta promesa d'un món millorat i se'n destaca alguns inconvenients.

Escriviu un comentari crític sobre si aquesta proposta tècnicament viable és, també, moralment desitjable: millorar què? Millorar qui? I, sobretot, millorar per a què? Quines serien les conseqüències tant per als protagonistes de les millores com per a la humanitat en conjunt i per al planeta mateix?

Haureu de donar forma a la vostra reflexió en un escrit argumentatiu en què heu d'utilitzar coneixements adquirits al llarg del batxillerat i de la vostra experiència personal.

Fonamenteu el vostre text en tres dels documents de suport com a mínim, però no els copieu ni els parafrasegeu.

Document 1

Sobre el futur que promet el transhumanisme

¿Qué le parecería a usted tener una vida de duración indefinida y permanecer siempre joven y sano, hasta el punto de poder considerarse inmortal? ¿Qué le parecería tener una inteligencia millones de veces superior y ser completamente inmune a la depresión o a la simple falta de ánimo? ¿O poder disfrutar del sexo, de la comida o de la apreciación del arte con una intensidad inimaginablemente mayor que la que ahora está a su alcance? ¿Qué le parecería disponer de nuevas capacidades sensoriales que le permitieran captar aspectos de la realidad que han permanecido siempre ocultos para el ser humano, como tener visión en la banda del ultravioleta o del infrarrojo, o disponer de un sentido de ecolocalización mediante ultrasonidos que lo guíe en la más completa oscuridad, al modo en que lo hacen los murciélagos? ¿Le gustaría poder respirar bajo el agua u obtener nutrientes mediante la fotosíntesis, como las plantas? ¿Le gustaría aprender en cinco minutos a tocar el piano, o dominar ese idioma que necesita y siempre se le resistió, colocando un simple implante en su cerebro? ¿Y descargar todo el contenido de su mente en un ordenador que sustituya su cuerpo para viajar sin fin a lo largo de todo el universo, explorando mundos desconocidos? ¿O disponer de prótesis biónicas reemplazables, controladas directamente por su cerebro, que le permitan desplegar capacidades físicas y mentales muy lejos de las accesibles para cualquier ser humano? ¿O vivir en una sociedad compuesta por individuos moralmente mejorados, capaces de captar de forma inmediata el sufrimiento de los demás y de actuar eficazmente para erradicar su causa? ¿O disfrutar de espectáculos deportivos en los que las habilidades físicas de los participantes fueran muy superiores a las de los deportistas de élite actuales? ¿Y qué tal fundirse finalmente con todos los demás seres inteligentes del universo, incluidos los que crearemos nosotros, en una superinteligencia cósmica, omnipresente, que todo lo observe y ordene? Puede que todo esto le parezca fascinante, puede que le parezca inquietante y amenazador, o simplemente increíble, pero por extraño que le suene, son cosas que tenemos ya prometidas por los defensores del transhumanismo y del posthumanismo; y algunas de esas promesas, como la de las prótesis mecánicas controladas por el cerebro, son ya una realidad cumplida, al menos en sus fases iniciales. La muerte misma empieza a no ser vista como un destino, como una condición básica e inexorable de nuestra forma de estar en el mundo, de nuestra índole biológica, o como un referente de nuestra comprensión como seres humanos, tal como las religiones y la filosofía nos habían venido enseñando, sino que se está transformando en un problema técnico. Algo que tarde o temprano nuestro ingenio podría solventar.

Antonio Diéguez, *Transhumanismo* (2017), introducció

Document 2

Transhumanisme i llibertat

Nuestros cuerpos biológicos versión 1.0 son a la vez frágiles y están sujetos a infinidad de fallos, sin mencionar los molestos rituales de mantenimiento que requieren. Así, mientras que a veces la inteligencia humana es capaz de elevarse en creatividad y expresividad, en otras ocasiones el pensamiento humano es poco original, nimio y restringido.

La Singularidad nos permitirá trascender esas limitaciones de nuestros cerebros y cuerpos biológicos. Aumentaremos el control sobre nuestros destinos, nuestra mortalidad estará en nuestras manos, podremos vivir tanto como queramos (que es un poco diferente de decir que viviremos siempre), comprenderemos completamente el pensamiento humano y expandiremos y aumentaremos enormemente su alcance. Como consecuencia, al final de este siglo, la parte no biológica de nuestra inteligencia será billones de billones de veces más poderosa que la débil inteligencia humana producto de la biología.

R. Kurzweil, *La singularidad está cerca* (2012)

Document 3

Transhumanisme i exclusió

Quan van treure la Dolly de les seves provetes,
no vaig dir res, perquè jo no era una ovella.
Quan van fabricar els organismes modificats genèticament que vostès consumeixen en els seus plats,
no vaig dir res, perquè jo no era cuiner.
Quan van escollir en el seu ADN la forma del nas del seu fill,
no vaig dir res, perquè jo no era un dels seus pares.
Quan ells em van declarar un no-bo-per-a-res,
llavors, no quedava ningú que sabés el que vol dir "oposar-se".

M. Terence, *Le transhumanisme est un intégrisme* (2016)

Document 4

Una nova fe religiosa secularitzada?

És improbable que les noves religions sorgeixin de les coves de l'Afganistan o de les madrasses de l'Orient Mitjà. Més aviat sorgiran dels laboratoris de recerca. Tal com el socialisme va dominar el món prometent la salvació mitjançant el vapor i l'electricitat, també en les dècades que venen noves tecnoreligions poden conquerir el món prometent la salvació mitjançant algorismes i gens.

Malgrat tot el que es diu de l'islamisme radical i del fonamentalisme cristià, el lloc més interessant del món des d'una perspectiva religiosa no és l'Estat Islàmic o el Cinturó Bíblic, sinó Silicon Valley. És allà on els gurus de l'alta tecnologia estan elaborant per a nosaltres noves religions audaces que tenen poc a veure amb Déu i tot amb la tecnologia. Prometen totes les recompenses de sempre —felicitat, pau, prosperitat i, fins i tot, vida eterna—, però aquí a la Terra amb l'ajut de la tecnologia, més que després de la mort amb l'ajut d'éssers celestials.

I. N. Harari, *Homo Deus. Una breu història del demà* (2016)

Document 5

Una nova forma d'elitisme?

Portada de *The New Yorker* del 23 d'octubre del 2017

Document 6

La ciència constitueix un fi en ella mateixa o és un mitjà al servei de l'ésser humà?

Aquest home futur —que els científics, segons afirmen, fabricaran abans d'un segle— sembla estar posseït per una rebel·lió contra l'existència humana tal com se'ns ha donat, do gratuït que no procedeix de cap part (materialment parlant), que desitja canviar, per dir-ho així, per alguna cosa feta per ella mateixa. No hi ha raó per dubtar de la nostra capacitat per aconseguir aquest canvi, de la mateixa manera que tampoc no n'hi ha per posar en dubte la nostra capacitat actual per destruir tota la vida orgànica de la terra. L'única qüestió que es planteja és si volem o no emprar els nostres coneixements científics i tècnics en aquest sentit, i tal qüestió no pot decidir-se per mitjans científics; es tracta d'un problema polític de primer ordre i, per tant, no cal deixar-ho a la decisió dels científics.

Hannah Arendt, *La condició humana* (2014)

Resum o *abstract*

Comentari crític

